

FRITIDSHUS

*Försäkringsvillkor
januari 2018*

Läs det här försäkringsvillkoret tillsammans med ditt försäkringsbrev,
så ser du vad som gäller vid en eventuell skada.

Ring oss gärna på

0771-655 655

eller besök if.se

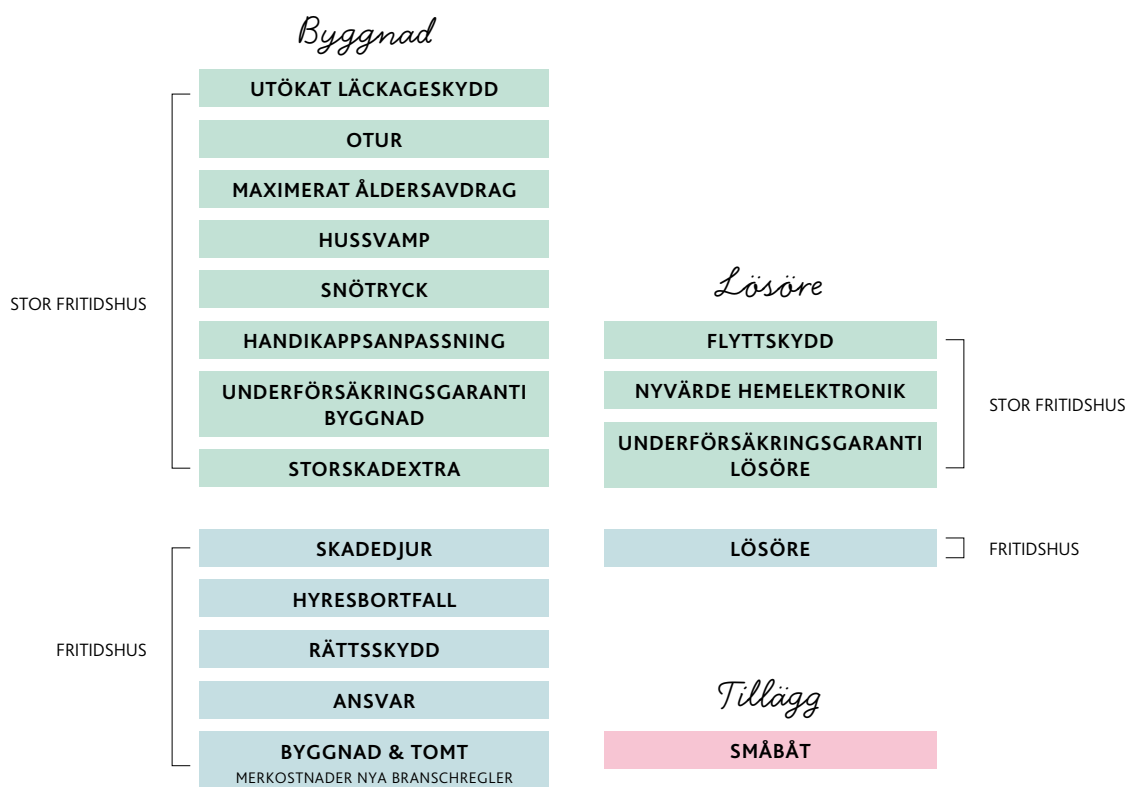
Lugn, vi hjälper dig.

Fritidshusförsäkring kan gälla för såväl byggnader som lösöre. Du kan också försäkra enbart byggnaden eller enbart lösöret. Byggnadsförsäkringen ger skydd när någonting händer med själva fritidshuset eller trädgården. Om du har garage eller uthus på tomten ingår dessa om de finns angivna på försäkringsbrevet. Försäkringen ger också skydd i situationer där du som fritidshusägare blir ansvarig för skador eller indragen i tvist. Lösöreförsäkringen skyddar det lösöre som finns i fritidshuset.

If har två fritidshusförsäkringar att välja mellan, Fritidshusförsäkring och Stor Fritidshusförsäkring. Nedan kan du se vilka delar som ingår i respektive fritidshusförsäkring.

Har du en mindre båt vid fritidshuset kan du försäkra även den.

HUR SKA VILLKOREN LÄSAS?

Försäkringen kan tyvärr inte täcka varje tänkbar skada du kan drabbas av. Försäkringen skulle i så fall bli alltför dyr. Det är därför viktigt att du vet vilka skador försäkringen omfattar samt var, när och hur den gäller.

Av praktiska skäl har vi samlat allt vad en fritidshusförsäkring kan omfatta i ett villkorshäfte. Det är viktigt att du ser på villkoren och ditt försäkringsbrev tillsammans. Då kan du avgöra vad som gäller för just din försäkring.

- Om det inträffar en skada är det viktigt att veta
- om du tillhör dem som är försäkrade – det kan du se i villkorens avsnitt 1
  - om försäkringen gäller där skadan har inträffat – det kan du se i avsnitt 2
  - om de saker (egendom) som skadats täcks av försäkringen – det kan du se i avsnitt 3.1 och 3.2
  - om den händelse som inträffat omfattas av försäkringen – det ser du i Täckningsschema avsnitt 3.3.

Det finns naturligtvis vissa begränsningar, och dessutom ställer vi en del aktsamhetskrav, d.v.s. krav på att du i vissa fall betar dig så att du i rimlig mån undviker skador. Det framgår dels av Täckningsschema och dels av avsnitt 4.

HUR SKA DU GÖRA VID SKADA?

1. Du ska efter bästa förmåga begränsa skadan så att den inte förvärras.
2. Ring till oss och berätta vad som hänt och vad som skadats.
3. Du ska inte kasta eller avlägsna saker som skadats innan du talat med oss. Du ska heller inte sätta igång med reparation innan vi har givit klartecken.

När du anmäler skadan till oss är det viktigt att vi får så fullständiga uppgifter som möjligt om vad som skett och vad som är skadat. Då kan vi behandla skadan lättare och snabbare ge dig rätt ersättning.

OM DU INTE ÄR NÖJD

Ring till oss om det som står i ditt försäkringsbrev inte stämmer eller om du inte är nöjd med hur vi behandlat ditt skadeärende.

FRITIDSHUS

Försäkringsvillkor januari 2018

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

HUR SKA VILLKOREN LÄSAS?	3	6. SJÄLVRISK	15
HUR SKA DU GÖRA VID SKADA?	3	7. ANSVAR	15
OM DU INTE ÄR NÖJD	3	8. RÄTTSSKYDD	15
1. VEM FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR	5	9. SKADEDJUR	17
2. VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER	5	10. BYGGNAD UNDER UPPFÖRANDE, OM- ELLER TILLBYGGNAD	17
3. VAD FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR	5	11. SMÅBÅT - TILLÄGGSFÖRSÄKRING	18
4. ALLMÄNNA BEGRÄNSNINGAR, SÄKERHETS- FÖRESKRIFTER OCH ANDRA ÅLIGGANDEN	10	12. ALLMÄNNA VILLKOR	18
5. ERSÄTTNINGS- OCH VÄRDERINGSREGLER	11	13. ÖVERKLAGANDE AV SKADEREGLERINGSBESLUT ..	19

1. VEM FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR

Försäkringen gäller för dig som är försäkringstagare och för dina familjemedlemmar. I fråga om byggnad gäller den också för annan som är ägare av den försäkrade fastigheten.

När vi i fortsättningen skriver "du", "dig" och "din" avser vi var och en av de personer som försäkringen gäller för.

2. VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

Försäkringen gäller på den försäkrade fastigheten.

FLYTTSKYDD (GÄLLER STOR FRITIDSHUS)

Försäkringen gäller också under flytt/transport till fritidshuset av sådant lösöre som är avsett för stadigvarande bruk på den försäkrade fritidsfastigheten. Den gäller då för skada genom plötslig och oförutsedd yttre händelse – upp till det försäkringsbelopp som framgår av försäkringsbrevet.

Tilläggsförsäkringen småbåt gäller i Norden.

3. VAD FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR

Det framgår av ditt försäkringsbrev vilken omfattning din försäkring har.

Nedan anges vilken egendom som försäkringen för byggnad respektive lösöre omfattar. Täckningsschemat på nästa uppslag visar vilka skadehändelser försäkringen gäller för.

3.3 H–K gäller endast om försäkringen omfattar byggnad.

3.1 LÖSÖRE

3.1.1 FÖRSÄKRAD EGENDOM

Försäkringen gäller dig som privatperson och inte för något som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet. Med annan förvärvsverksamhet avses sådan verksamhet, som inte är direkt yrkes- eller tjänsteutövning, men som har till syfte att ge dig en intäkt av inte alltför liten storlek eller kan ses som stadigvarande uppdrag av viss betydelse.

3.1.2 HÖGSTA FÖRSÄKRINGSVÄRDE

Följande egendom är försäkrad för högst följande värden

- per cykel (inkl tillbehör) 15 000 kr
- golfutrustning, sammanlagt 10 000 kr
(gäller inte Stor Villaförsäkring)
- matvaror 5 000 kr

3.1.3 EGENDOM SOM INTE ÄR FÖRSÄKRAD

- Pengar och värdehandlingar
- Fordon och farkoster
Motordrivet fordon, husvagn, annat släpfordon, vatten- eller luftfarkost och delar eller utrustning till sådant fordon eller farkost. Dock gäller försäkringen för segelbräda, kanot och trädgårdsredskap som inte är registreringspliktigt.
- Djur

3.2 BYGGNAD

3.2.1 FÖRSÄKRAD EGENDOM

BYGGNAD

- byggnader (fritidshusbyggnad, garage, gäststuga, växthus etc), som anges i försäkringsbrevet och vad som enligt lag är tillbehör till dessa
- ledningar, kulvertar och andra installationer – fram till förbindelsepunkt till kommunal eller samägd anläggning – som du äger och som är avsedda för angivna byggnader
- simbassäng och utomhusbad (badtunna, bubbelpool eller liknande oavsett om den är fast eller lös egendom) på den angivna fastigheten
- bränsle på tomten för uppvärmning av försäkrade byggnader.

TOMTMARK

Mark med växtlighet, mur, staket, flaggstång, belysningsarmatur och brygga i anslutning till det bostadshus som anges i försäkringsbrevet.

Vid lantbruksfastighet är tomtmark det område som enligt fastighetstaxeringen är avsatt som tomtmark kring bostadshus.

Observera att tomtmark inte omfattas av samtliga skadehändelser i Täckningsschema (t.ex. storm).

Högsta ersättning för skada på tomtmark är 500 000 kr.

3.3 TÄCKNINGSSCHEMA

Se nästa uppslag.

3.3 TÄCKNINGSSCHEMA

	A. Brand, explosion m.m.	B. Läckage	C. Stöld och skadegörelse
1 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR	skada genom – eld som kommit lös (ej som består i enbart glöd- eller svedskada) – explosion – plötslig skada av sot – blixtnedslag – frätande gas som bildas vid oavsiktlig upphettning av plast.	skada av vätska eller ånga som oberäknat strömmat ut från – ledningssystem för vatten, värme eller avlopp – anordning ansluten till sådant system (t.ex. tvättställ, värmepanna) – badrum, duschrum eller annat våtutrymme som har golvränn och som är byggt enligt den byggnorm och de branschregler samt branschens råd och anvisningar som gällde vid byggnads- eller installationstillfället – kyl eller frys vid strömbrott eller fel på anläggningen (Om du har Stor Fritidshusförsäkring omfattas även skador som uppstår genom oberäknat läckage). – akvarium – vattensäng – brandsläckare.	stöld/skadegörelse då någon olovligen tar sig in i fritidsbostaden. Till fritidsbostaden hör alla försäkrade byggnader på fastigheten.
2 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER INTE FÖR	skada – av sprängningsarbete – av sot från levande ljus.	skada – genom utströmning från dränerings- eller dagvattningsystem, tak, takavlopp, takränna, utvändigt stup-rör, ventilations- eller röckanal – genom att vatten vid regn, snösmältning eller högvatten trängt upp ur avloppsledning eller anslutning till denna (t.ex. handfat), se dock 3.3 E – på den installation eller anordning som läckt, se dock 3.3 F.	stöld/skadegörelse – som utförts av någon som omfattas av försäkringen eller som bebod fastigheten – stöldbegärlig egendom förvarad i biutrymme (källare, vind eller liknande) – på eller i simbassäng utomhus*, utomhusbad*, växthus* eller drivbänk.
3 SÄKERHETS-FÖRESKRIFTER Se även 4.2. Om säkerhetsföreskrift inte följs, se 4.5.	Du får inte handskas med levande ljus eller eld på sådant sätt att stor risk för brand uppstår. Detsamma gäller med glöd (t.ex. sängrökning).	Du ska se till att kranar är täta och att de är stängda när de inte används. Under kyl, frys och diskmaskin ska det finnas vattenuppsamlande underlägg.	Låsbyte Har du anledning att misstänka att någon obehörigen har nyckel till bostaden måste du omedelbart byta lås.
4 SÄRSKILD SJÄLVRISK		– 3 000 kr – vid läckage orsakat av frysning: 5 000 kr.	Kostnaden för byte av lås till den försäkrade bostaden ersätter vi om nyckeln förlorats på ett sätt som ersätts enligt försäkringen, och det är sannolikt att någon obehörig kan komma att använda nyckeln.

Utökat läckageskydd (gäller Stor Fritidshus)
 skada på fritidshusbyggnaden av vatten eller annan vätska som oberäknat trängt in genom yttertak eller fasad (ovan mark).
 Ersätts med högst 20 000 kr.

* gäller ej Stor Fritidshus, där simbassäng/utomhusbad ersätts med högst 50 000 kr och växthus med högst 25 000 kr.

D. Storm, vind, hagel och snötryck	E. Översvämning och markrörelser	F. Hushållsmaskiner, installationer, glas och sanitet	G. Andra skador
<p>skada</p> <ul style="list-style-type: none"> – på byggnad och egendom däri som en direkt och oundviklig följd av att byggnaden blåser eller slås sönder av hagel eller storm (minst 21 m/sek) eller av flaggstång eller träd som blåser omkull vid lägre vindstyrka – på tomtmark som blåser eller slås sönder av hagel eller storm. Ersätts med högst 25 000 kr (gäller endast Stor Fritidshusförsäkring). <p>- av snötryck (gäller Stor Fritidshus) när yttertak (ej tak till farstuvist, altan-, balkong-, uterum, skärmtak eller liknande tak) till fritidshuset bryter samman. Obs, gäller inte skada av snö som glider utmed eller faller ned från tak.</p>	<p>skada av</p> <ul style="list-style-type: none"> – vatten som till följd av skyfall, snösmältning, stigande sjö eller vattendrag strömmar från markytan direkt in i byggnad genom dörrpost, ventil eller liknande (alltså inte genom grund eller liknande) eller inomhus tränger upp ur mynningen på avloppsledning eller anordning ansluten till den (t.ex. handfat). Skyfall = regn med minst 1 mm/min eller 50 mm/dygn – jordskalv (minst 4 på Richtersskalan), jordskred, jordras, bergras, lavin eller vulkanutbrott. Skada genom sättning i marken av annan anledning ersätts inte. <p>Skada till följd av genombrott av vattendamm. Ersätts med högst 70 000 kr.</p>	<p>skada på</p> <ul style="list-style-type: none"> – hushållsmaskin – installation för vatten, kyla, värme, avlopp, ventilation, gas, fiber eller elektricitet – toalettstol, tvättställ eller dylikt – glasruta i fönster eller i dörr i byggnad som gått sönder. <p>Ytliga skador/skönhetsfel ersätts inte.</p> <p>skada på</p> <ul style="list-style-type: none"> – annan elektrisk maskin eller apparat p.g.a. kortslutning, överslag eller överspänning. 	<p>skada</p> <ul style="list-style-type: none"> – på livsmedel i fryns vid strömvabrott eller fel på frysen – på tvätt i tvättmaskin eller torktumlare vid fel på maskinen – genom att flygplan eller annan luftfarkost störtar eller delar från sådant faller ned – genom att byggnad påkörs av trafikförsäkringspliktigt fordon men du inte är berättigad till trafikskadeersättning.
<p>skada</p> <ul style="list-style-type: none"> – som beror på ingrepp i bärande stomme, försummat underhåll eller angrepp av röta, korrosion eller insekter – på brygga, båthus, sjöbod, badhytt, växthus* eller egendom däri – på växthus, simbassäng/utomhusbad*, mur, staket, vindskydd eller plank som är byggnadstillbehör – på ledningar utomhus – på revetering, puts och skorstensbeklädnad om de inte träffats av föremål som stormen blåst omkull eller ryckt loss – på lös egendom utomhus. <p>– vid snötryck om taket inte byggts enligt gällande byggnorm.</p> <p>* gäller ej Stor Fritidshus, där simbassäng/utomhusbad ersätts med högst 50 000 kr och växthus med högst 25 000 kr.</p>	<p>skada</p> <ul style="list-style-type: none"> – vid markrörelse orsakad av sprängning, markarbete, gruvdrift, vatten- eller vågerosion – på båthus, sjöbod, badhytt, växthus eller egendom däri <p>sprickor i byggnad om de inte är så allvarliga att de avsevärt minskat funktionsdugligheten. Ytliga sprickbildningar ersätts således inte.</p>	<p>skada</p> <ul style="list-style-type: none"> – på infiltrationsbädd – på elvärmeslingor i golv i badrum, tvättstuga eller annat våtutrymme – på simbassäng eller brunn (men den maskinella utrustningen omfattas) – på utomhusbad – på belysningsarmatur, dräneringssystem, tak, takränna, stuprör, ventilationshuv, skorsten, murstock, murverk för uppvärmning, kakelugn, öppen spis, kamin och liknande värmekälla – på tak och vägg/väggsektion av glas, dörrblad av glas, spegeldörr, glas i växthus, drivbänk, duschkabin eller duschskärmvägg – på isolerglas som endast består i att rutorna blivit otäta – på annan elektrisk maskin eller apparat genom kortslutning orsakad av vätska – som uppstått direkt eller indirekt genom byggnads- eller sprängningsarbete, översvämning eller vatten som trängt in i byggnaden. <p>kostnad för upptining av frusen ledning eller rensning vid stopp i avlopp.</p>	
		<p>Du ska vidta åtgärder så att ledningssystem och anslutna anordningar inte fryser sönder. Innetemperaturen ska inte skänkas för mycket och vid längre bortavaro ska vattnet stängas av.</p>	
	<p>Vid skada på byggnad och tomtmark: 10 000 kr.</p>	<p>Skada orsakad av frysning: 5 000 kr.</p>	

3.3 TÄCKNINGSSCHEMA

	H. Obrukbart fritidshus	J. Rättsskydd	K. Skadedjur
<p>1 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR</p>	<p>Om det försäkrade fritidshuset blir helt eller delvis obrukbart vid skadehändelse som ersätts enligt 3.3 omfattar försäkringen under högst 24 månader från skadedagen</p> <p>– merkostnader: Ersättning för nödvändiga och skäliga merkostnader för hyra av motsvarande fritidshus för eget bruk.</p> <p>– hyresbortfall: Är ditt fritidshus uthyrt till någon del får du ersättning med det belopp du enligt lag är skyldig att nedsätta hyran med.</p> <p>Avdrag görs för det du sparar in för t.ex. uppvärmning och belysning. Ersättning lämnas med högst 20 000 kr.</p>	<p>ombuds- och rättegångskostnader i vissa tvister.</p> <p>se 8</p>	<p>Sanering av bostadsohyra sanering i fritidshusbyggnaden av råttor, möss och bostadsinsekter.</p> <p>Husbock sanering och reparation av fritidshusbyggnaden vid angrepp av husbock, hästmyra eller andra träskadeinsekter.</p> <p>se 9</p> <p>Vid skada kontakta Anticimex.</p> <p>skada orsakad av vilda djur (ej råttor, möss, andra gnagare eller insekter) som tagit sig in i fritidshusbyggnaden.</p>
<p>2 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER INTE FÖR</p>		<p>se 8</p>	
<p>3 SÄKERHETS-FÖRESKRIFTER</p> <p>Se även 4.2. Om säkerhetsföreskrift inte följs, se 4.5.</p>			
<p>4 SÄRSKILD SJÄLVRISK</p>		<p>25 % av kostnaderna, lägst den självrisk du valt.</p>	<p>Sanering av bostadsohyra och Husbock gäller utan självrisk.</p>

L. Hussvamp (gäller Stor Fritidshus)

- sanering av hussvamp vid hussvampsangrepp i den försäkrade villabyggnaden
- nödvändig och skäligen reparation för att återställa byggnaden efter hussvampsangreppet. Med hussvampsangrepp avses angrepp av den äkta hussvampen (*Serpula lacrymans*) och dess släkting (*Serpula himantoides*) som kan fastställas vid typbestämning av fruktkropp och mycel.

Högsta ersättning

500 000 kr, dock högst byggnadens marknadsvärde bortsett från hussvampsangreppet. Anticimex har rätt att besiktiga hus som är hussvampsförsäkrat. Du måste då se till att Anticimex personal får tillträde för besiktning. Hussvampsförsäkringen träder i kraft från och med godkänd besiktning eller senast sex månader efter den dag den först tecknades, om inte annat meddelats av Anticimex. När försäkringen träder i kraft börjar Anticimex ansvar gälla från den dag den först tecknades.

För försäkringen svarar
Anticimex Försäkringar AB
org. nr: 502000-8958
Box 47025, 100 74 Stockholm
www.anticimex.se

Sanering, reparation och skadereglering utförs av Anticimex.

M. Otur (gäller Stor Fritidshus)

Skada på försäkrad byggnad och på tomtmark som uppkommit genom plötslig och oförutsedd yttre händelse* som inte ersätts enligt 3.3 A–E.

* Obs!

Det är inte tillräckligt att skadan har uppstått plötsligt, utan händelsen som gett upphov till skadan ska ha skett plötsligt och oförutsett.

Ytliga skador/skönhetsfel ersätts inte.

Högsta ersättning

fritidshusbyggnad och tomtmark 200 000 kr, annan byggnad, simbassäng/utomhusbad 50 000 kr.

N. Handikappsanpassning (gäller Stor Fritidshus)

Om någon av de försäkrade (se 1) under försäkringstiden

- drabbas av olycksfall, som leder till att han/hon blir rullstolsburen eller
- föder barn som p.g.a. handikapp blir rullstolsburet

betalas skäliga kostnader för handikappsanpassning av fritidshuset. Handikapp ska vara bestående och ombyggnaden ska företas inom 10 år från olycksfallet eller födelsen.

Högsta ersättning

100 000 kr.

- byggnadsdel som är undantagen i Anticimex besiktningsprotokoll
- angrepp eller del av angrepp som kan härledas till tiden innan försäkringen började gälla
- angrepp som uppkommit genom läckage eller av annan orsak som omfattas av villaförsäkringen
- angrepp av andra mögel- eller rötsvampar
- angrepp på byggnadsdel som befinner sig utomhus, såsom balkong, utomhustrappa, terrass, uterum etc. Dock ersätts invändig skada som härstammar från svampangrepp där svampkroppen befinner sig utomhus.
- att återställa kulturhistoriska värden, affektionsvärden och/eller konstnärlig utsmyckning. Den gäller inte heller för merkostnader till följd av att normala byggregler/åtgärder inte kan utföras på grund av att byggnaden är k-märkt eller q-märkt.
- garage, gäststuga, uthus, sovstugor eller andra byggnader än villabyggnaden
- estetiska skador som inte påverkar nyttjandet av bostaden.

skada

- av sprängningsarbete, markarbete, gruvdrift eller sättningar i marken
- av vatten/fukt som tränger in genom grundmur eller bottenplatta
- av vatten som läckt ut från dagvatten- eller dräneringssystem
- orsakad av ingrepp i bärande stomme
- på isoleringsglas som består i att rutan blivit otät
- orsakad av nötning, förslitning, åldersförändring eller annan långtidspåverkan
- som består i eller är en följd av bakterier, alger, lavar, svamp eller röta
- orsakad av husdjur, vildsvin, råttor, möss, andra gnagare eller insekter
- som består i eller är en följd av konstruktions-, bygg- eller materialfel
- orsakad av is, snö, regn, vind, vågor eller andra naturkrafter
- som har samband med att byggnaden är under reparation, upp-förande, om- eller tillbyggnad
- som kan ersättas av trafikförsäkring.

kostnad för

upptining av frusen ledning eller rensning vid stopp i avlopp.

Vid byggnation, reparation, om- eller tillbyggnad får du inte använda virke som är eller kan misstänkas vara angripet av hussvamp.

Hussvamp gäller utan självrisk.

4. ALLMÄNNA BEGRÄNSNINGAR, SÄKERHETSFÖRESKRIFTER OCH ANDRA ÅLIGGANDE

4.1 ALLMÄNNA BEGRÄNSNINGAR

Försäkringen gäller inte för skador som

1. har samband med krig eller krigsliknande händelser
2. direkt eller indirekt orsakas av atomkärnprocess.

LEVERANTÖRSGARANTI

Försäkringen gäller inte för fel på produkt eller tjänst som leverantör eller annan ansvarar för enligt garanti, liknande åtagande eller presumtionsansvar enligt lag. Begränsningen avser dock inte följskador på annan egendom eller tjänst än den felaktigt levererade produkten eller tjänsten såvida inte även följskadan omfattas av garanti eller liknande åtagande.

Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att den som ansvarar bestrider att fullgöra ansvaret eller inte kan fullgöra ansvaret.

FORCE MAJEURE

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om utredning, reparation eller utbetalning fördröjs p.g.a. krig, krigsliknande händelse, myndighets åtgärd, strejk, lock-out, blockad eller liknande händelse.

4.2 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

Vilka säkerhetsföreskrifter som gäller framgår av 3.3 Täckningsschema och 4.3 Särskilda säkerhetsföreskrifter för fritidsbostad.

Du ska också se till att

- åtgärda sådana brister som vid besiktning påtalats att de bör åtgärdas för att undvika eller begränsa risk för skada
- föreskrifter som finns i lag eller meddelats av myndighet följs
- vid reparation, ny-, om- eller tillbyggnad uppfylla de krav som ställs i Boverkets byggnadsregler eller meddelats av lokal byggnadsnämnd samt följa den byggnorm och de branschregler samt branschens råd och anvisningar som gäller för aktuell byggnadsdel
- installationer och monteringar är fackmannamässigt utförda och att tillverkarens anvisningar för montering, användning, skötsel och underhåll följs
- egendomen underhålls och sköts så att den inte riskerar att komma till skada.

4.3 SÄRSKILDA SÄKERHETSFÖRESKRIFTER FÖR FRITIDSBOSTAD

Ytterdörrar ska vara låsta med för ytterdörr avsett lås. Altan-, terrass och balkongdörrar ska vara stängda och reglade. Fönster ska vara stängda och reglade inifrån om inte någon är hemma och har tillsyn över bostaden.

Nyckel får inte lämnas kvar eller gömmas i närheten av bostaden. Nyckel får inte vara försedd med uppgift eller förvarad så att obehörig kan avgöra vart nyckeln går. Har du anledning att misstänka att någon obehörigen innehar nyckel till bostaden, måste du omedelbart byta lås.

NEDANSTÅENDE SÄRSKILDA SÄKERHETSFÖRESKRIFTER GÄLLER ENDAST OM DET ÄR ANGIVET I DITT FÖRSÄKRINGSBREV

När inte någon har tillsyn över bostaden eller då ingen person är hemma gäller följande särskilda säkerhetsföreskrifter.

4.3.1 SÄRSKILDA SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

– CENTRALANSLUTET INBROTTLARM

Utöver vad som sägs om dörrar i 4.3 gäller följande:

Bostaden ska vara försedd med inbrottslarm som är anslutet till av Svenska Stöldskyddsföreningen godkänd larmcentral.

Larmanläggningen ska vara tillkopplad och fungera då ingen person är hemma och ser till bostaden.

Anläggningen ska vara installerad och hållas i stånd av anläggarfirma som är godkänd av Svenska Stöldskyddsföreningen. Förändring eller utvidgning av anläggningen ska också utföras av sådan anläggarfirma.

Det ska finnas tydliga skyltar som anger att bostaden är inbrottslarmad.

4.4 ANDRA ÅLIGGANDE

OM FÖRSÄKRINGSFÖRHÅLLANDEN

De uppgifter som ligger till grund för priset på försäkringen framgår av försäkringsbrevet. Försäkringsbeloppet för lösöre ska motsvara värdet av all lösegendom som förvaras på försäkringsstället. När försäkringen tecknas är du skyldig att lämna riktiga och fullständiga uppgifter om sådana förhållanden.

Om de uppgifter som står i försäkringsbrevet ändras eller är felaktiga måste du anmäla det till oss.

RÄDDNINGÅTGÄRDER

När skada inträffar eller hotar att omedelbart inträffa måste du så gott du kan försöka hindra eller begränsa skadan. Exempel kan vara att larma brandkåren, att stänga huvudkranen vid vattenutströmning eller att försöka rädda undan hotade föremål. Vi betalar rimlig kostnad för detta om du inte har rätt till ersättning från annat håll.

VID SKADA

Om en skada inträffar ska du anmäla skadan till oss så snart som möjligt. Du ska också kunna visa att försäkringsfall föreligger. Stöld eller skadegörelse ska också polisanmälas. Om du har andra försäkringar för samma skada måste du tala om det.

Du måste lämna oss riktiga och så fullständiga uppgifter som möjligt om vad som inträffat och beträffande den egendom som skadats. Du får inte undanhålla något som kan ha betydelse för skaderegleringen.

Behåll skadade föremål så att vi får möjlighet att besiktiga dem och godkänna eventuella reparationer. Du är skyldig att medverka till besiktning av såväl skadad som oskadad egendom.

4.5 OM DU INTE UPPFYLLER SÄKERHETSFÖRESKRIFT ELLER ANNAT ÅLIGGANDE

Om du inte uppfyllt en säkerhetsföreskrift eller annat åliggande kan ersättningen vid en skada minskas med ett särskilt avdrag. Hur stort avdraget blir beror på omständigheterna.

Med dig jämställs

- annan som med ditt samtycke haft tillsyn över den försäkrade egendomen
- din make, sambo eller annan familjemedlem när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i sådan bostad.

Om följande säkerhetsföreskrift inte uppfylls är avdraget som regel:

VILLKOR	SÄKERHETSFÖRESKRIFT	AVDRAG
3.3 A	angående levande ljus, eld och glöd	25 %
3.3 B, 3.3 F	angående frysning	25 %
4.3	angående dörrar, fönster, nyckel eller låsbyte	25 %

Avdraget kan bli större i allvarliga fall, men det kan också bli mindre om försummelsen varit mindre allvarlig.

Om oriktiga uppgifter om försäkringsförhållanden lämnas drabbar det alla som omfattas av försäkringen.

Om oriktiga uppgifter lämnas eller uppgifter undanhålls i samband med skada drabbas den som lämnat oriktiga uppgifter eller undanhållit uppgifter.

4.6 FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL

Om du

- med uppsåt framkallar ett försäkringsfall får du ingen ersättning
- med grov vårdslöshet framkallar ett försäkringsfall kan ersättning, som inte avser skadestånd, utebli eller minskas med ett särskilt avdrag efter vad som är skäligt med hänsyn till din vårdslöshet och omständigheterna i övrigt
- handlar eller underlåter att handla på ett sätt som medför betydande risk för skada och därigenom framkallar ett försäkringsfall, kan ersättning utebli eller minskas med ett särskilt avdrag efter vad som är skäligt med hänsyn omständigheterna, om du insåg eller borde ha insett att handlandet eller underlåtenheten att handla innebar betydande risk.

Detta gäller också om försäkringsfallet framkallats av

- någon annan som med ditt samtycke haft tillsyn över den försäkrade egendomen eller
- din make, sambo eller annan familjemedlem när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i sådan bostad.

4.7 PSYKISKT STÖRDA OCH BARN

Om en allvarligt psykiskt störd person eller ett barn under 12 år handlat på ett sätt som i och för sig kan leda till att ersättningen minskas eller inte lämnas, gäller enligt försäkringsavtalslagen särskilda regler om hur ersättningen ska bestämmas.

5. ERSÄTTNINGS- OCH VÄRDERINGSREGLER

5.1 SKADA PÅ LÖSÖRE

If har rätt att avgöra om en skada ska ersättas genom reparation, kontant eller med motsvarande nya eller begagnade föremål. Vi har också rätt att avgöra vem som ska utföra reparation och var återanskaffning ska göras. Sker reparation eller återanskaffning på annat håll betalar vi inte högre ersättning än vad kostnaden för If hade blivit om reparation eller återanskaffning hade skett på det ställe vi anvisat.

If övertar äganderätten till föremål som ersatts, om inte annat överenskommit. Kommer ett föremål som vi ersatt till rätta, ska du genast lämna det till oss. Vill du behålla föremålet får du göra det om du lämnar tillbaka den ersättning du fått.

Vid förlust av eller skada på försäkrat föremål ska du kunna styrka såväl att du äger föremålet som vad det är värt och hur gammalt det är. Kravet på sådant styrkande är större ju högre värde föremålet har.

Skadan värderas med hänsyn till prisläget i Sverige vid tiden för skadan.

UNDERFÖRSÄKRING

Tänk på att försäkringsbeloppet ska motsvara värdet av all försäkrad egendom. Är du underförsäkrad får du inte ut det fulla värdet vid skada, se 4.4 och 4.5.

UNDERFÖRSÄKRINGSGARANTI, LÖSÖRE (GÄLLER STOR FRITIDSHUS)

Om du under pågående försäkringsår skaffar egendom som gör att din sammanlagda egendom överstiger försäkringsbeloppet innebär inte det att du omedelbart blir underförsäkrad. Du måste dock anmäla förändringen senast i samband med din förfallodag.

5.1.1 KONTANTERSÄTTNING, MOTSVARANDE FÖREMÅL ELLER REPARATION

Förlorade och totalskadade föremål ersätts enligt 5.1.2-5.1.5.

Om vi bedömer att föremål som skadats ska repareras får du ersättning med vad det kostar att reparera föremålet. Vi har rätt att avgöra vem som ska utföra reparationen. Vid reparation av hushållsmaskin görs åldersavdrag på reparationskostnaden enligt tabellen ovan. Ersättningen kan inte bli högre än ersättningen skulle bli enligt 5.1.2-5.1.5.

Skadade föremål som inte är totalskadade och som inte ska repareras ersätts med skillnaden mellan föremålets värde före och efter skadan.

5.1.2 DATOR, SURFPLATTA, RADIO OCH TV M.M., MOBILTELEFON, CYKEL, GLASÖGON, HUSHÅLLSMASKIN

Datorutrustning, surfplatta eller liknande, cykel och glasögon ersätts med utgångspunkt från inköpspriset för utrustningen och utrustningens ålder. Du får ersättning med så stor del av inköpspriset som framgår av tabellen nedan om du återanskaffar utrustningen inom sex månader från skadetillfället. Om du inte återanskaffar utrustningen inom denna tid får du ersättning enligt tabellen, dock högst med 70% av inköpspriset.

Annat föremål som anges i ersättningstabellen nedan och som före skadan var funktionsdugligt ersätts med utgångspunkt från vad det kostar att i allmänna handeln köpa motsvarande nytt föremål (nypriset). Du får ersättning med så många procent av nypriset som anges i tabellen.

För nyare föremål, markerat med x i tabellen, får du ersättning motsvarande nypriset om du återanskaffar föremålet inom sex månader från skadetillfället. Om återanskaffning inte sker inom denna tid får du ersättning med 70% av nypriset.

ERSÄTTNINGSTABELL (SE 5.1.2)

FÖREMÅL (Inklusive tillbehör till föremålen)	ERSÄTTNING I PROCENT SEDAN EGENDOMEN UPPNÅTT FÖLJANDE ÅLDER												
	< 6 mån	6 mån	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år	9 år	10 år	11 år <
Dator/datorutrustning	100	80*	60*	40*	30	10	0	0	0	0	0	0	0
Surfplatta eller liknande	100	80	60	40	30	10	0	0	0	0	0	0	0
Cykel	100	100	100	70	60	50	45	40	35	30	25	20	20
Glasögon	100	100	90	70	60	50	45	40	35	30	25	20	20
Apparat för ljud- och/eller bildåtergivning (ej dator, kamera och telefon), digitalbox, GPS	x	x	x	65*	55	45	35	25	20	20	20	20	20
Digital kamera	x	x	x	65	50	40	30	20	20	20	20	20	20
Mobiltelefon, smartphone o likn.	x	70	50	30	20	10	0	0	0	0	0	0	0
Hushållsmaskin	x	x	x	90*	80	70	60	50	40	30	20	10	0

* Om du har Stor Fritidshus och återköper egendomen, se 5.1.3

5.1.3 NYVÄRDE DATOR- OCH HEMELEKTRONIK-UTRUSTNING (GÄLLER STOR FRITIDSHUS)

För dator/datorutrustning och hemelektronikutrustning (hushållsmaskin och apparat för ljud- och/eller bildåtergivning), som inte uppnått 3 års ålder, får du ersättning med vad det kostar att i allmänna handeln köpa nytt motsvarande föremål om du återanskaffar föremålet inom sex månader från skadetillfället.

Som hemelektronikutrustning räknas inte kamera, mobiltelefon, smartphone, bärbar musikspelare eller GPS. Surfplatta eller liknande är helt undantaget från detta moment.

5.1.4 SMYCKEN – HELT ELLER DELVIS AV ÄDEL METALL, ÄKTA PÄRLOR OCH ÄDELSTENAR

Smycken ersätts med vad det kostar att i allmänna handeln köpa motsvarande nytt föremål (nypriset) om du återanskaffar föremålet inom sex månader från skadetillfället. Om återanskaffning inte sker inom denna tid får du ersättning med marknadsvärdet.

Om smycket är äldre än 10 år, ärvt, inköpt eller erhållit i andra hand eller om motsvarande smycke inte längre finns att köpa nytt, får du ersättning med vad det skulle kosta att köpa motsvarande begagnat föremål på begagnatmarknaden.

5.1.5 ÖVRIGA FÖREMÅL

Övriga föremål ersätts med marknadsvärdet.

Med marknadsvärdet menas vad det kostar att i allmänna handeln köpa motsvarande föremål som det skadade/förlorade och i samma skick eller, om sådant inte finns att köpa, vad det sannolikt skulle ha kostat om det funnits.

Om marknadsvärdet inte kan fastställas enligt ovan bestäms det till vad det kostar att anskaffa ett nytt likvärdigt föremål men med avdrag för ålder, slitage, omoderitet, minskad användbarhet och andra omständigheter. Hänsyn tas inte till personliga känslor för föremålet, s.k. affektionsvärde.

Är marknadsvärdet minst 70% av nypriset har du rätt att få nytt föremål. Men då måste du återanskaffa föremålet inom sex månader från skadetillfället.

Värdet av eget arbete lagrat på datamedia eller nedlagt på fotografier, film, bandupptagningar, dataprogram, modeller, hemmagjorda föremål och liknande ersätts inte. Sådana föremål ersätts med kostnaden för råmaterialet.

Vid reparation av skadad klocka ersätts inte normal underhållsservice som utförs i samband med reparationen.

5.2 SKADA PÅ BYGGNAD

If har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant eller om den skadade byggnaden ska återställas genom våra åtgärder.

Om vi inte får möjlighet att vidta åtgärder får du ersättning högst motsvarande den kostnad som våra åtgärder skulle ha medfört.

För försäkrad byggnad anges i försäkringsbrevet antingen fullvärde eller ett försäkringsbelopp. Vid fullvärde gäller ingen beloppsbegränsning för ersättning utan byggnaden är försäkrad till det värde den faktiskt har. Anges det ett försäkringsbelopp för byggnad är detta belopp det högsta vi kan betala för skada på byggnaden.

DEFINITIONER

Här förklaras vad vi menar med vissa begrepp som används i detta avsnitt.

ÅTERSTÄLLANDE

Antingen reparation av den skadade byggnaden eller uppförande på samma grund av likadan eller närmast motsvarande byggnad för samma ändamål.

Vid skada på byggnadsdel menar vi reparation, när så kan ske till en kostnad som understiger kostnaden för utbyte, eller i annat fall utbyte av byggnadsdelen.

I kostnaden för återställande ingår även kostnad för lokalisering och friläggning av skadad egendom när skadan omfattas och ersätts av försäkringen. Detsamma gäller återläggning efter reparation.

BYGGNADSDDEL

Var och en av de installationer, ytbeklädnader, tillbehör etc. som är uppräknade i Tabell för åldersavdrag på nästa sida. Vid skada på målning, tapetsering samt annan väggbeklädnad eller golvbeläggning räknas målningen etc. i varje utrymme som en byggnadsdel.

Vid återställande ersätts de skadade utrymmenas byggnadsdelar och ytskikt. Angränsande oskadade utrymmen med samma ytskikt som i de skadade ersätts inte.

MARKNADSVÄRDE

Det pris som mest sannolikt kan erhållas vid en försäljning på den allmänna marknaden.

UNDERFÖRSÄKRINGSGARANTI, BYGGNAD (GÄLLER STOR FRITIDSHUS)

Om du under pågående försäkringsår utför en till- eller ombyggnad som gör att värdet på din fastighet ökar medför inte det att du omedelbart blir underförsäkrad. Du måste dock anmäla förändringen senast i samband med din förfallodag.

NÄR EN BYGGNAD HAR SKADATS BERÄKNAS ERSÄTTNINGEN ENLIGT FÖLJANDE:

5.2.1 BYGGNADEN ÅTERSTÄLLS INOM TVÅ ÅR

Återställs byggnaden inom två år ersätts skadan med utgångspunkt från vad det kostar att utan dröjsmål och med användande av rationella metoder och material återställa byggnaden. Härifrån görs avdrag på grund av berörda byggnadsdelars ålder enligt tabellen på nästa sida.

Utöver åldersavdrag kan avdrag göras om underhållet på den byggnadsdel som skadats varit eftersatt eller om den varit felbyggd eller utsatts för onormalt slitage. Detta gäller även andra byggnadsdelar än sådana som uppräknas i 5.2.4 Tabell för åldersavdrag.

Kostnader för att återställa konstnärlig utsmyckning ersätts inte.

Merkostnad uppkommen genom att reservdel, utrustning eller material inte kunnat anskaffas på grund av importsvårigheter eller genom att tillverkningen upphört ersätts inte.

Fördyras återställandet på grund av att det tillkommit nya myndighetsföreskrifter om hur en byggnad ska utföras betalas även denna fördyring enligt följande:

Extra isolering – ingen beloppsbegränsning.
Handikappanpassning – ingen beloppsbegränsning.
Övriga åtgärder – sammanlagt högst 50 000 kr.

5.2.2 ERSÄTTNING PÅ GRUND AV NYA NORMER OCH BRANSCHREGLER

Vi ersätter i skadat utrymme den extra kostnad som kan uppkomma vid återställande eller reparation efter skada på grund av att nya normer och branschregler gäller vid skadetillfället. Undantaget är rör som efter viss ålder är helt avskrivna, se p 5.2.4 (detta gäller inte om de avskrivna rören inte är själva skadeorsaken). Maxersättning är 10 000 kr per skadetillfälle.

Kan återställande inte slutföras inom två år från skadedagen på grund av hinder som du inte kunnat påverka, räknas tiden från den dag hindret upphörde.

Återställandet måste i varje fall slutföras inom fem år.

5.2.3 STORSKADEXTRA (GÄLLER STOR FRITIDSHUS)

Om fritidshusbyggnaden skadats i så stor omfattning att reparationskostnaden beräknas uppgå till minst 75% av kostnaden för att bygga en motsvarande ny byggnad, kan du välja att få resten av byggnaden riven och få en motsvarande ny byggnad uppförd på samma grund. Med grund avses även källarväggar.

5.2.4 TABELL FÖR ÅLDERSAVDRAG

Åldersavdrag görs på återställandekostnaden för varje byggnadsdel eller del därav enligt tabellen på nästa sida. En byggnadsdels ålder räknas från tidpunkten då den första gången togs i bruk.

Om kostnad för lokalisering, friläggning och återläggning uppkommer för något som inte är angivet i tabellen, så görs på denna kostnad samma procentuella avdrag som gäller för den skadade byggnadsdelen.

Vid ett och samma skadetillfälle är åldersavdraget sammanlagt högst 100 000 kr. Denna begränsning gäller dock inte för hushållsmaskiner och installationer som ersätts enligt 3.3 F.

5.2.5 BYGGNADEN ÅTERSTÄLLS INTE INOM TVÅ ÅR

Återställs inte byggnaden inom två år värderas skadan högst till det belopp som svarar mot skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

5.2.6 ÖVRIGA VÄRDERINGSREGLER SÄRSKILT LÅGT MARKNADSVÄRDE

Har marknadsvärdet på hela byggnaden minskat i värde på grund av ålder och/eller slitage med mer än 50% av marknadsvärdet för en ny motsvarande byggnad, värderas skadan högst till skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

REPARATION I SAMBAND MED UNDERHÅLL

Kan utan väsentlig olägenhet reparation ske i samband med pågående eller förestående underhålls- eller ändringsarbete, till- eller ombyggnad värderas skadan till det belopp med vilket kostnaden för sådant arbete ökar.

MYNDIGHETSBESLUT

Hindras återställande på grund av lag eller föreskrift från myndighet och anskaffar eller uppför du därför inom fem år annan byggnad för samma ändamål på annan plats värderas skadan på samma sätt som enligt 5.2.1, dock högst till den faktiskt nedlagda kostnaden och lägst till det belopp den skulle värderats till enligt 5.2.4. Får hindret till följd att de kvarstående byggnadsdelarna förloras i värde, gäller försäkringen också för denna förlust – även om annan byggnad inte anskaffas eller uppförs. En förutsättning är att du, om vi begär det, på vår bekostnad begär dispens och överklagar myndighets beslut.

5.3 SKADA PÅ TOMTMARK

If har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant eller om den skadade tomtmarken ska återställas enligt våra anvisningar.

Om vi inte får möjlighet att ge anvisningar får du ersättning högst motsvarande den kostnad som återställande enligt våra anvisningar skulle ha medfört.

När tomtmark (se 3.2.1) skadas lämnas ersättning med sammanlagt högst 500 000 kr.

5.2.4 TABELL FÖR ÅLDERSAVDRAG

BYGGNADSDEL Avser både material och arbete (rivning och återställande)	ANTAL ÅR UTAN ÅLDERSAVDRAG	DÄREFTER AVDRAG PER PÅBÖRJAT ÅR
Installationer för värme, vatten, avlopp, sanitet, ventilation samt maskinell utrustning (hushållsmaskiner se 5.1)		
– luft/luftvärmepump	2 år	15 %
– rörsystem, vattenradiator, toalettstol, tvättställ eller dylikt, avloppstank	10 år	5 %
– värmepumpänläggning, varmvattenberedare som ingår i enhet med värmepump, avloppspump, solfångare, solceller, vindkraftverk och takvärme	2 år	10 %
– elvärmeslingor	5 år	8 %
– murverk för uppvärmning (kakelugn, öppen spis) inkl beklädnad	25 år	2 %
– övriga installationer och annan maskinell utrustning inkl. tillbehör, tex separat varmvattenberedare, elradiator, värmepanna inkl expansionskärl	5 år	8 %
Utomhusbad, bubbelpool inomhus och duschkabin – inkl maskinell utrustning	2 år	10 %
Elinstallationer och fiberoptik	25 år	5 %
Radio- och TV-antenn, markiser, persienner	2 år	10 %
Larm	2 år	10 %
Målning		
– utvändigt	2 år	10 %
– Invändigt	5 år	8 %
Golv- & väggbeläggningar (ej våtrum)		
– tapetsering och annan vägg- och takbeklädnad (inte våtrum)	5 år	8 %
– textila	5 år	8 %
– plast, linoleum, laminat	10 år	5 %
– sten, keramik	15 år	5 %
– trägolv inkl parkett samt ytbehandling av sådant golv	15 år	5 %
Våtrumsbeklädnad inkl tätskikt		
– golv-, väggmatta (trådsvetsad)	5 år	8 %
– keramiska plattor, stenplattor	10 år	5 %
– övrigt material och utförande samt målning i våtrum	2 år	10 %
Köks- & våtrumsinredning	15 år	5 %
Dörrar, portar och fönster inkl lås och beslag	15 år	5 %
Takbeläggning		
– papp, plast och gummi (även som underlag)	5 år	8 %
– stråtak	15 år	5 %
– övrigt material	25 år	5 %
Skorsten		
– stål, plåt	5 år	8 %
– annat material	25 år	2 %
Hushållsmaskiner*	2 år	10 %
Åldersavdraget begränsas till högst 80 % på byggnadsdel eller del av sådan som före skadan var funktionsduglig. Åldersavdraget kan däremot bli 100 % på:		
– hushållsmaskiner och installationer som ersätts enligt 3.3 F.		
– ytskikt (inkl. tätskikt) i våtutrymme vid skada av läckage genom ytskikt (inkl. tätskikt) som ersätts enligt 3.3 B		

MAXIMERAT ÅLDERSAVDRAG (GÄLLER STOR FRITIDSHUS)

Åldersavdrag på skadade byggnadsdelar begränsas i fritidshusbyggnaden till sammanlagt högst 15 000 kr. För skada på byggnadsdelar som enligt tabellen är avskrivna med 100 % lämnas dock ingen ersättning. Maximerat åldersavdrag gäller inte vid skada på hushållsmaskin eller installation som ersätts enligt 3.3 F.

Ersättningen beräknas enligt följande:

5.3.1 TOMTMARKEN ÅTERSTÄLLS INOM TVÅ ÅR

Återställs tomtmarken inom två år värderas skadan till vad det kostar att utan dröjsmål och med användande av rationella metoder och material återställa tomtmarken. Avdrag görs för värdeminskning genom ålder, slitage och bristande underhåll.

Skada på växtlighet värderas till kostnad för nyplantering, för buskar och träd dock endast med kostnaden för unga plantor som är högst 2 meter höga och som normalt säljs i handelsträdgårdar eller plantskolor i Sverige.

5.3.2 TOMTMARKEN ÅTERSTÄLLS INTE INOM TVÅ ÅR

Om tomtmarken inte återställs inom två år värderas skadan till skillnaden mellan den skadade tomtmarkens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

6. SJÄLVRISK

Självrisk är den del av skadekostnaden som du själv får betala vid varje skadetillfälle. För att självriskkontot ska kunna användas måste ersättningen för skadan överstiga grundsjälvriskens. Vilken självrisk som gäller framgår av ditt försäkringsbrev.

För vissa situationer tillämpas en särskild självrisk. Det framgår av 3.3 Täckningsschema. Är den särskilda självriskens högre än den som står i försäkringsbrevet gäller den särskilda självriskens.

Om flera skador inträffar vid samma tillfälle och ersättning ska betalas från flera moment i försäkringen eller flera av dina privatförsäkringar hos If drar vi bara av en självrisk – den högsta – från det sammanlagda skadebeloppet.

7. ANSVAR

7.1 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR

När någon kräver att du såsom ägare eller innehavare av den försäkrade fastigheten ska betala skadestånd för person- eller sakskada som omfattas av ansvarsförsäkringen och som inträffat under försäkringstiden

- utreder vi om du är skadeståndsskyldig
- förhandlar vi med den som kräver skadestånd
- för vi din talan vid rättegång och svarar då också för rättegångskostnaderna
- betalar vi det skadestånd du blir skyldig att utge.

I fråga om lantbruksfastighet omfattar försäkringen fastighetsägaransvar endast för bostadshus som bebos av någon av dem försäkringen gäller för.

Om du har tilläggsförsäkringen småbåt gäller försäkringen på motsvarande sätt för krav som rör ägande eller förande av den försäkrade båten.

7.2 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER INTE

när kravet avser

- något som har samband med någon av de försäkrades

yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet

- skada på egendom som någon av de försäkrade hyrt, lånat, reparerat, bearbetat eller på annat sätt tagit mer än helt tillfällig befattning med. (Med helt tillfällig befattning avses här inte enbart en kortvarig befattning utan även att den, för en privatperson, har varit av okvalificerad art.)
- skada som uppstått när du gjort dig skyldig till uppsåtlig gärning som skulle kunna leda till fängelse
- när du blir krävd av någon som också omfattas av försäkringen eller som tillhör samma hushåll som du
- till den del du tagit på dig ansvar utöver gällande skadeståndsrätt.

7.3 OM DU KRÄVS PÅ SKADESTÅND

Krävs du på skadestånd och utan vår tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsbelopp eller betalar ersättning är det inte bindande för oss.

Blir det rättegång ska du genast underrätta oss om det och följa våra anvisningar, annars blir inte domen bindande för oss.

7.4 HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

Personskada	5 000 000 kr per skadetillfälle
Sakskada	5 000 000 kr per försäkringsår

8. RÄTTSSKYDD

Försäkringen betalar ombuds- och rättegångskostnader som du inte kan få ersättning för av motpart i tvister som gäller dig såsom ägare av den försäkrade fastigheten.

I fråga om lantbruksfastighet gäller försäkringen endast bostadshus som bebos av någon av dem försäkringen gäller för.

Du kan inte få ersättning om du, i eller utom rättegång, avstår från dina möjligheter att få ersättning från motparten.

8.1 DESSA TVISTER GÄLLER FÖRSÄKRINGEN FÖR

- Tvist som kan prövas som tvistemål i tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen
- Tvist om ersättning för miljöskador och inlösen enligt 32 kap Miljöbalken
- Överklagande av lantmäteriförrättning till mark- och miljödomstol och till Mark- och miljööverdomstolen.

Försäkringen gäller inte i brottmål eller ärenden.

Om tvisten prövas eller handläggs av nämnd, annan myndighet eller instans (t.ex. vid intern överprövning inom If) än ovan nämnda gäller inte försäkringen för den prövningen/handläggningen.

8.2 DESSA TVISTER GÄLLER FÖRSÄKRINGEN INTE FÖR

- tvist som vid rättslig prövning kan bli småmål enligt 1 kap 3d § Rättegångsbalken. Detta undantag tillämpas inte vid tvist rörande försäkringsavtalet
- tvist, som ska handläggas enligt lagen om grupprättegång, och du är gruppp medlem men inte part i målet

- tvist med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sambo med
- tvist som har samband med
  - någon av de försäkrades yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet
  - lån, pantsättning eller borgensåtagande av dig till juridisk person eller till förmån för någon i dennes förvärvsverksamhet
  - ekonomiska åtgärder som för en privatperson är av ovanlig art eller omfattning
  - fordran eller anspråk som överlåtits till dig om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom
  - anspråk mot dig på grund av gärning som föranlett att du delgivits misstanke eller åtalats för brott som kräver uppsåt för straffbarhet
- tvist där du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad.

8.3 OMBUD

För att försäkringen ska gälla måste du företrädas av ett ombud. Ombudet ska

1. vara ledamot av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat eller
2. kunna visa att han/hon någon gång under de tre senaste åren förordnats till biträde enligt rättshjälpslagen i tvist av liknande beskaffenhet och fortfarande är lämplig som sådant biträde eller
3. på annat tillfredsställande sätt kunna visa att han/hon har lämplighet för uppdraget.

I tvist som handläggs utomlands måste du anlita ombud som If godkänner.

Prövning av ombuds lämplighet enligt 2 och 3 kan, på begäran av ombudet, dig eller If göras av Försäkringsförbundet enligt "Instruktion för Försäkringsförbundets prövningsförfarande beträffande ombuds lämplighet".

If, liksom advokat, har rätt att påkalla prövning i ombudskostnadsnämnden av advokats arvode och kostnader. Annat godkänt ombuds arvode och kostnader kan prövas av Försäkringsförbundets nämnd för rättsskyddsfrågor.

8.4 KOSTNADER SOM ERSÄTTS

Du får ersättning för följande slag av kostnader som är nödvändiga, skäliga och motiverade med hänsyn till tvistens beskaffenhet

- för ditt ombuds arvode och kostnader – för högst 100 timmars arbete
- för utredning före rättegång som ditt ombud beställt
- för bevisning i rättegång och skiljemannaförfarande
- expeditionskostnader i domstol
- rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten, eller som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart om det är uppenbart att du skulle dömts att betala högre rättegångskostnader
- för medling enligt 42kap17 § rättegångsbalken.

Ombudsarvode betalas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som domstolsverket tillämpar vid fastställande av taxa i vissa mål. Ersättning för ombuds tidspilan ersätts högst i enlighet med Domstolverkets föreskrifter angående beräkning av ersättning för tidsspilan.

Ersättning kan – i den mån If finner det lämpligt – betalas innan tvisten slutgiltigt avgjorts.

8.5 KOSTNADER SOM INTE ERSÄTTS

- eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehälle eller andra kostnader för dig eller annan försäkrad
- merkostnad som uppstår genom att du anlitar flera ombud, byter ombud eller anlitar ombud på annan än din bostadsort eller ort där tvisten ska prövas
- ersättning till skiljemän
- verkställighet av dom, beslut eller avtal
- om skadestånd till dig får anses innefatta även kompensation för dina advokatkostnader betalas inte någon ersättning för dessa.

8.6 NÄR DU SKA HA HAFT FÖRSÄKRING FÖR ATT FÅ RÄTTSSKYDD

HUVUDREGEL

När tvisten uppstår ska du vara försäkrad och ha haft samma slags försäkring (hos oss eller i annat bolag) under en sammanhängande tid av minst två år. Om du alltså har försäkring i annat bolag när tvisten uppstår kan endast försäkringstiden i If tillgodoräknas.

Tvist anses uppstå vid den tidpunkt när en part helt eller delvis avvisar ett framställt anspråk.

OM DU INTE HAFT FÖRSÄKRING I TVÅ ÅR

Om du inte haft försäkring i två år när tvisten uppstår kan du ändå få rättsskydd

- om ditt behov av aktuell försäkring funnits kortare tid än två år, men du tecknade försäkringen så snart för säkringsbehovet uppstod eller
- om samtliga de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket har inträffat sedan försäkringen trädde i kraft.

OM DU INTE HAR FÖRSÄKRING LÄNGRE DÄRFÖR ATT FÖRSÄKRINGSBEHOVET UPPHÖRT

Om du inte har försäkring när tvisten uppstår kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket har inträffat under den tid du hade aktuell försäkring. Då tvisten uppstår får det inte ha gått längre tid än tio år sedan den försäkringen upphörde.

I sådant fall tillämpas det villkor som vid tiden för tvistens uppkomst gällde för aktuell försäkring.

8.7 HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

Försäkringen ersätter arvode till ditt ombud för högst 100 timmars arbete. Från ersättningen avräknas självrisk enligt p 6.

Vid varje tvist betalar försäkringen ersättning med sammanlagt högst 250 000 kr, varav högst 20 000 kr för egna utredningskostnader och 20 000 kr för vittnesersättning.

Det anses som en tvist om du och annan försäkrad står på samma sida.

Flera tvister som väsentligen grundar sig på samma händelser eller omständigheter räknas också som en tvist. Således kan en tvist föreligga även då yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

Om flera tvister kan handläggas i samma rättegång enligt 14 kap rättegångsbalken räknas de som en tvist.

9. SKADEDJUR

För försäkringen svarar Anticimex Försäkringar AB, org.nr: 502000-8958, Box 47025, 100 74 Stockholm, www.anticimex.se. If förmedlar endast avtalet mellan dig och Anticimex. Sanering och reparation utförs av Anticimex.

9.1 SANERING AV BOSTADSOHYRA

9.1.1 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR

Anticimex utför sanering av råttor och möss samt bostadsinsekter som kan utgöra sanitär olägenhet inom den försäkrade villabyggnaden.

Med sanering avses fackmässiga åtgärder för skadedjursbekämpning genom rådgivning, användande av fällor eller annan mekanisk sanering och/eller kemisk behandling, enligt vid var tid gällande normer och myndighetsföreskrifter.

I saneringen ingår inte rengöring/städning efter utförd sanering, t ex borttagning av döda råttor, möss eller insekter.

Saneringen omfattar inte kläder och, livsmedel.

Saneringen omfattar inte heller lösöre som används i yrkesmässig verksamhet eller lösöre i andra delar av byggnaden än bostadsutrymmen.

Försäkringen gäller bara om villabyggnaden, såvitt du kände till eller bort känna till, var fri från sådana djur då försäkringen började gälla.

I försäkringen ingår inte byggtkniska åtgärder (t.ex. uppbyggnad av väggar och golv), och inte heller direkt eller indirekt skada orsakad av skadedjur.

9.2 HUSBOCK

9.2.1 NÄR FÖRSÄKRINGEN BÖRJAR GÄLLA

Anticimex har rätt att besiktiga hus som är husbocksförsäkrat. Du måste då se till att Anticimex personal får tillträde för besiktning.

Om huset vid nyteckningstillfället är yngre än tre år, och endast nytt virke använts vid uppförandet, gäller försäkringen redan från avtalets början.

Om huset är äldre än tre år eller är uppfört, helt eller delvis, med begagnat virke börjar husbocksförsäkringen gälla från och med godkänd besiktning eller senast sex månader efter avtalets begynnelse – såvida inte Anticimex dessförinnan meddelat att de inte kan acceptera försäkring.

Om Anticimex – efter besiktning eller av annat skäl – meddelat att husbocksförsäkring inte omfattar viss byggnad gäller Anticimex besked.

Om skada inträffar under avtalstiden men innan husbocksförsäkringen börjar gälla svarar Anticimex för sanering men inte för reparation.

9.2.2 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR

Om försäkrat hus angrips av husbock, hästmyra eller andra träskadeinsekter utför Anticimex

- erforderlig sanering
- reparation där bärigheten blivit äventyrad av angreppet. Anticimex utför också insekts- och luktsanering och eventuella reparations-åtgärder på byggnad till följd av att person som avlidit blivit liggande oupptäckt en

längre tid i huset. (Andra skador eller kostnader som har samband med dödsfallet omfattas inte.)

9.2.3 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER INTE FÖR

- byggnad som är eller har varit ekonomibyggnad eller uthus vid lantgård
- reparation vid angrepp på rötskadat virke.

9.3 VAD DU SKA GÖRA VID SKADA

När du upptäcker bostadsohyra, skada eller angrepp av träskadeinsekter i huset ska du genast underrätta Anticimex. Du ska också lämna dem tillträde för inspektion och saneringsåtgärder.

Om du försummar det får du själv svara för de merkostnader som uppstår om skadan därigenom förvärras.

9.4 HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

4 000 000 kr per skadetillfälle dock högst byggnadens marknadsvärde bortsett från skadedjursangreppet.

10. BYGGNAD UNDER UPPFÖRANDE, OM- ELLER TILLBYGGNAD

Försäkringen gäller för byggnad som du avser att äga och bebo när den är färdigställd. Försäkringen gäller även under den tid byggnaden är under uppförande, om- eller tillbyggnad. Då gäller försäkringen med de ändringar och kompletteringar som anges här nedan.

10.1 EGENDOM SOM ÄR FÖRSÄKRAD

Utöver egendom som anges i 3.2 gäller försäkringen också för

- arbetsbodas och verktyg som anskaffats för byggnadsarbetet
- material som är avsett att ingå i byggnaden.

10.2 EGENDOMSSKADOR

Försäkringen gäller enligt 3.3 Täckningsschema med följande ändringar:

Försäkringen gäller för

- stöld genom inbrott av verktyg och material.

Försäkringen gäller inte för

- skada enligt B Läckage eller F Installationer innan rör-systemen har provats och befunnits felfria
- skada genom storm på verktyg eller material som finns utomhus
- skada genom uppsåtlig skadegörelse på arbetsbod.

SÄKERHETSFÖRESKRIFT

Verktyg och material ska förvaras i låst utrymme och oåtkomligt utifrån. Om det inte förvaras enligt föreskrift kan nedsättning ske i enlighet med punkt 4.5.

10.3 ANSVAR

Ansvarsförsäkringen enligt 7 gäller också för dig såsom byggherre och utövare av byggnadsarbete för egen räkning.

Försäkringen omfattar även din ansvarighet som arbetsgivare åt den som hjälper dig med byggnadsarbetet, om han inte utför arbetet som entreprenör eller som anställd hos sådan.

11. SMÅBÅT – TILLÄGGSFÖRSÄKRING

11.1 FÖRSÄKRAD EGENDOM

- motor-, segel- eller roddbåt vars
  - skrov är högst 6 m långt och 2 m brett samt tillverkat av plast, aluminium eller gummiväv
  - segelyta är högst 10 m²
  - motorstyrka är högst 15 hk
- sådan utrustning till båten som normalt behövs ombord
- täcknings-, stötnings- och pallningsmaterial upp till ett värde av 4 000 kr.

11.2 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR

skada eller förlust genom plötslig och oförutsedd yttre händelse. Skada på täcknings-, stötnings- och pallningsmaterial ersätts endast om den orsakats av brand.

Ansvarsförsäkring: se 7.1

11.3 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER INTE FÖR

skada orsakad av

- is, snö, frysning
- nedsmutsning
- nötning, förslitning, bristande underhåll, åldersförändring eller annan långtidspåverkan.

skada på/förlust av motor av annan orsak än plötslig utifrån kommande händelse.

11.4 AKTSAMHETSKRAV

När båten lämnas i vatten ska den förtöjas så att den klarar sådan vind och sjö som med hänsyn till plats och årstid kan förekomma.

Båten ska hållas länsad.

När båten lämnas på land ska den läggas så att varken svallsjö eller extremt högvatten kan nå den.

Elektronisk utrustning ska vara inlåst när du lämnar båten.

Utombordsmotor ska antingen vara fastlåst med av SSF godkänt motorlås eller förvaras inlåst i byggnad.

11.5 HÖGSTA ERSÄTTNING

25 000 kr.

12. ALLMÄNNA VILLKOR

För avtalet mellan dig och If gäller vad som står i försäkringsbrevet med därtill hörande handlingar och detta försäkringsvillkor. I övrigt gäller Försäkringsavtalslagen. Svensk lag tillämpas på avtalet. Tillsynsmyndighet är Finansinspektionen.

12.1 FÖRSÄKRINGSTIDEN

Försäkringen gäller under den tid som står på försäkringsbrevet. Om du tecknar försäkringen samma dag som den ska träda i kraft gäller den dock inte förrän efter det klockslag du tecknar den.

Vid försäkringstidens slut förnyas försäkringen automatiskt för ytterligare ett år om inte uppsägning har skett från någondera sidan eller vi i förväg har kommit överens om något annat. Har du tecknat motsvarande försäkring hos annat försäkringsbolag, förnyas inte försäkringen.

Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden om försäkringsbehovet har upphört eller om någon annan liknande omständighet har inträffat. Vi kan också säga

upp försäkringen under försäkringstiden, men bara om det finns speciella skäl. Vid uppsägning under försäkringstiden har du rätt att få tillbaka den del av premien som avser tiden efter upphörandet.

12.2 ÄNDRING AV PREMIE ELLER ANDRA VILLKOR

När vi ändrar premien eller villkoren i övrigt meddelar vi dig om ändringarna minst 30 dagar i förväg. Du måste före ändringsdagen meddela oss om du inte accepterar ändringarna och därför vill upphöra med försäkringen. Priset på dina försäkringar kan påverkas av ditt hushålls skadehistorik.

12.3 BETALNING AV PREMIE

Premien för ny försäkring eller utökning av försäkringen (tilläggspremie) ska betalas inom 14 dagar efter den dag vi sänt dig försäkringsbrev med inbetalningskort.

När försäkringen ska förnyas sänder vi ett nytt försäkringsbrev med inbetalningskort för den nya premien. Denna ska betalas senast när den nya försäkringstiden börjar. Du har dock alltid en månad från aviseringdagen på dig att betala.

Om du inte betalar premien i rätt tid tar vi ut en påminnelseavgift och säger upp försäkringen. Försäkringen upphör att gälla 14 dagar därefter. Betalar du under dessa 14 dagar fortsätter försäkringen att gälla.

ENKELT ATT BETALA

Du väljer själv att betala med det intervall som passar dig bäst; helår, halvår eller månadsvis betalning.

Vid val av betalning med inbetalningskort tillkommer en fakturaavgift på 25 kr per faktura. Ingen fakturaavgift tillkommer när du betalar med e-faktura till din Internetbank eller via Autogiro.

12.4 ÅTERKRAV

I samma utsträckning som vi har ersatt dig övertar vi den rätt du kan ha att kräva ersättning av annan.

Du får inte med den som är ansvarig för skadan träffa överenskommelse som innebär att du helt eller delvis avstår från din rätt till ersättning från denne.

12.5 PRESKRIPTION

Den som vill kräva ersättning förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot If inom 10 år från skadehändelsen, eller i förekommande fall, från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Har den ersättningsberättigade anmält skadan till If inom den tid som anges i föregående stycke, har han alltid sex månader på sig att väcka talan sedan If lämnat slutligt besked i ersättningsfrågan.

12.6 SKADEREGISTRERING

För att minska försäkringsbolagens kostnader för ersättning som baseras på oriktiga uppgifter använder sig bolaget av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadepåmättningsregister (GSR). Registret innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. If har rätt att i samma register registrera skador i anledning av denna försäkring.

Personuppgiftsansvarig för GSR är GSR AB, Box 241 71, 104 51 Stockholm.

12.7 PERSONUPPGIFTLAGEN (PUL)

De personuppgifter som If inhämtar om dig är nödvändiga för att vi ska kunna administrera dina försäkringar, fullgöra våra avtalsförpliktelser och tillgodose dina önskemål som kund. Uppgifterna kan också komma att användas för marknadsföring genom t.ex. mejl eller SMS. Vi kan även komma att lämna personuppgifter till bolag som vi samarbetar med.

Personuppgifter lagras inte längre än nödvändigt. För marknadsföringsändamål kan uppgifterna komma att lagras upp till tre år efter att avtalet upphört att gälla.

Enligt PuL har du rätt att begära information om och rättelse av de personuppgifter som finns om dig. För utdrag enligt § 26 PuL skriver du till If, Registerutdrag, 106 80 Stockholm. Du kan också mejla in en förfrågan via if.se.

If Skadeförsäkring AB (publ), 106 80 Stockholm, är personuppgiftsansvarig.

13. ÖVERKLAGANDE AV SKADEREGLERINGSBESLUT

Ta alltid först kontakt med den som handlagt ärendet. Ett samtal kan ge kompletterande uppgifter och eventuella missförstånd kan klaras upp.

KUNDOBUDSMANNEN HOS IF

Är du fortfarande inte nöjd kan du inom sex månader från Ifs beslut vända dig till Kundombudsmannen som utan kostnad prövar de flesta klagomål när det gäller skador. Skriv ned dina synpunkter och skicka dessa till Kundombudsmannen via post, fax eller mail. Du kan också ringa eller besöka Kundombudsmannen.

POSTADRESS: Ifs Kundombudsman, 106 80 Stockholm.

MEJL: kundombudsmannen@if.se

TELEFON: 0771-43 00 00.

FAX: 08-792 75 30.

BESÖKSADRESS: Barks väg 15 i Solna

ALLMÄNNA REKLAMATIONSNÄMNDEN (ARN)

Du kan också vända dig till ARNs särskilda avdelning för försäkringsfrågor. ARN prövar ditt ärende utan kostnad.

POSTADRESS: Box 174, 101 23 Stockholm

TELEFON: 08-508 860 00

HEMSIDA: arn.se

FÖRSÄKRINGSFÖRBUNDETS NÄMND FÖR RÄTTSSKYDDSFÖRÅGOR

Hit kan du vända dig när det gäller överklagande av beslut som gäller din rättsskyddsförsäkring.

POSTADRESS: Box 24067, 104 50 Stockholm

TELEFON: 08-552 787 20

HEMSIDA: forsakringsnamnder.se

TRAFIKSKADENÄMNDEN (TSN)

Trafikskadenämnden prövar tvister om ersättning för personskada från trafikförsäkringen. Vissa frågor är dock obligatoriska för If att pröva i nämnden. Vilka dessa frågor är framgår av nämndens reglemente som finns på nämndens hemsida.

POSTADRESS: Box 24048, 104 50 Stockholm

TELEFON: 08-522 787 00

HEMSIDA: trafikskadenamnden.se

MEJL: info@trafikskadenamnden.se

DOMSTOL

Liksom vid andra tvister kan du också vända dig till domstol. Ta kontakt med närmaste tingsrätt om du vill veta mer, t.ex. om förenklat rättegångsförfarande.

KONSUMENTERNAS FÖRSÄKRINGSBYRÅ

Du kan också få upplysningar och vägledning i försäkringsfrågor av Konsumenternas Försäkringsbyrå.

BESÖKSADRESS: Karlavägen 108

POSTADRESS: 104 51 Stockholm

TELEFON: 08-22 58 00, fax: 08-24 88 91

HEMSIDA: konsumenternasforsakringsbyra.se

Lugn, vi hjälper dig.